

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТЕКОНОМІЯ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Маркетинг»

Спеціальність 075 Маркетинг

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023-2024 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політекономія
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Політекономія – це суспільна наука, яка розкриває суть понять, категорій, законів та закономірностей функціонування і розвитку економічних систем на різних історичних етапах існування людства.</p> <p>Об'єктом політичної економії як науки є економічна система, яка функціонує на основі певних виробничих відносин.</p> <p>Предметом політекономії є вивчення суті і розвитку виробничих відносин; вивчення взаємодії продуктивних сил та виробничих відносин; вивчення економічних категорій і законів, що керують розвитком економіки.</p> <p>Пререквізити: вихідна.</p> <p>Постреквізити: Мікроекономіка. Макроекономіка.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою дисципліни Політекономія є формування ґрунтовних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни Політекономія: з'ясування природи і змісту економічних законів та визначення механізму їх використання людьми у господарській діяльності; розкриття загальних теоретичних засад соціально-економічного життя суспільства; аналіз принципових рис економічних систем і напрямів їх еволюції; виявлення кращих надбань теорії та практики господарювання, способів і методів ефективного використання обмежених ресурсів виробництва; розкриття закономірностей суспільного відтворення, економічного зростання; дослідження особливостей сучасного стану функціонування і перспективи розвитку економічної системи.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність</p> <p>ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності</p> <p>СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.</p> <p>СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової</p>	

діяльності.

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Результати навчання

ПРН2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.

ПРН6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

ПРН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
практичні заняття	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	075 Маркетинг	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	самостійна робота	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Предмет і метод політичної економії. Економічна система та закони її розвитку.	2	2	2	2		4
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці.	2	2	2			6
Тема 3. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші.	2	1	3		2	4
Тема 4. Суб'єкти економіки		1	5			6
Тема 5. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата.	2	2	2	2		4
Тема 6. Ринок: суть ,	2	2	2		2	4

функції, моделі. Конкуренція і ціноутворення.						
Тема 7. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, відсоток і рента.	2	2	2	2		4
Тема 8. Економічний розвиток. Зайнятість, відтворення робочої сили та їх регулювання державою.	2	2	2			6
Тема 9. Суть і структура світового господарства. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України	2		4			6
Індивідуальне завдання			6			6
Усього годин	16	14	60	6	4	80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бална – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен) Поточний контроль 0-30 балів; Самостійна робота 0-10 балів; Індивідуальне завдання 0-10 балів; Екзамен 0-50 балів.					
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен	Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1	Модуль 2				
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання	Екзаменаційна робота		
	Усне опитування, тестування	Тестування (КРС)	Презентація			
	30 балів	10 балів	10 балів			
	50 балів			50 балів	100	
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою					
	Шкала оцінювання для екзамену					
	університетська	національна			шкала ECTS (ECTS)	
90 – 100	5	відмінно			A	
80-89	4	добре			B	
70-79					C	
60-69	3	задовільно			D	
50-59					E	
26-49	2	незадовільно з можливістю			FX	

	1-25	повторного складання	
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) “Порівняльна характеристика економічних явищ та процесів в національних економічних системах”.</p> <p>Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,</p> <p>Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІЗ становить 10 балів.</p>		
Практичні заняття	<p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.</p>		
	Оцінка	Умови отримання оцінки	
	5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. 	
	4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача. 	
3 «задовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що 		

		<p>вивчається;</p> <ul style="list-style-type: none"> - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	<p>2 «незадовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Самостійна робота	<p>Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,1. Максимальна оцінка за тестування становить 10 балів.</p>	
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за такі види робіт: Поточний контроль (максимум 30 балів). Самостійна робота (максимум 10 балів). Індивідуальне завдання (максимум 10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>	
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є екзамен (максимум 50 балів), на якому студент презентує ідею свого майбутнього бізнесу. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів). В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p>	
7. Політика навчальної дисципліни		
<p>Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання “Порівняльна характеристика економічних явищ та процесів в національних економічних системах” оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.</p> <p>Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті</p>		

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.

Додаткові бали +10 балів за участь у конференції: виступ або тези; до 10 балів за сертифікат неформальної освіти.

8. Рекомендована література

Нормативно-правові документи

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15> (дата звернення: 19.08.2023).

2. Закон України від 11.01.2001, № 2210-III «Про захист економічної конкуренції». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 19.08.2023).

3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вер. 2019 р. №722/2019. URL: <https://cutt.ly/2uod8sa> (дата звернення: 19.08. 2023).

Навчально-методичні матеріали

4. Політична економія: навчальний посібник / за науковою ред. к.е.н., доц. О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М. 2017. – 328 с. – Рек. ВР ДВНЗ «ПНУ ім.В.Стефаника».

5. Політекономія: методичні рекомендації до проведення практичних занять / Ємець О. І. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. – 64 с.

6. Політекономія: словник термінів та понять для самостійної роботи студентів / Ємець О. І. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. – 44 с.

Наукові публікації

7. Liudmyla M. Akimova, Iryna F. Litvinova, Hanna O. Ilchenko, Alina L. Pomaza-Ponomarenko and Olha I. Yemets, The Negative Impact of Corruption on the Economic Security of States. International Journal of Management, 11 (5), 2020, pp. 1058-1071. <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>. Видання індексується та реформується в зарубіжних базах даних: SCOPUS.

8. Ємець О.І., Білоголовка І.І. Політекономічні засади інноваційного розвитку підприємств в умовах COVID 19. // Підприємництво, торгівля: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Старобільськ, 26-27 листопада 2020 року). – Харків : Вид-во Іванченка І.С. : Харків, 2020. – С.28-31.

9. Ємець О.І., Білошкурська Н.В. Політекономічні особливості державно-приватного партнерства // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Науковий збірник. Випуск 17. – Т.2. – Івано-Франківськ: Плай, 2021. – С. 60-65.

10. Свиноус І., Ємець О., Рудич О. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення в контексті формування економічних відносин в аграрному секторі України. Економічний дискурс. 2022. Випуск 3-4. С. 81-91. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2022-2-8>. URL: <http://ed.pdatu.edu.ua/article/view/277387>.

11. Сус Т. Й., Ємець О. І., Цюпа О. П. Фінансова політика стимулювання інноваційного розвитку аграрного сектору та механізм її впровадження: іноземний досвід. Збірник наукових праць «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики». 2020. № 4 (35). С.347-355. (Web of Science, <http://fkd.org.ua/article/view/222151>).

Викладач

Ємець Ольга Іванівна

Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки